

FUNCTII – proprietati

Paritate, imparitate

Multime simetrica: A se numeste **simetrica** daca $x \in A$, pentru $\forall x \in A$.

Functie para: $f: A \rightarrow \mathbf{R}$, $A =$ multime simetrica

f para: daca $f(-x) = f(x)$, $\forall x \in A$

Interpretare grafica: graficul unei functii pare este simetric fata de axa Ox

Functie impara: $f: A \rightarrow \mathbf{R}$, $A =$ multime simetrica

f impara daca $f(-x) = -f(x)$, $\forall x \in A$

Interpretare grafica: graficul unei functii impare este simetric fata de origine.

Practic: se parcurg 2 etape:

1) domeniul de definitie = multime simetrica

2) $f(-x) = \begin{cases} f(x) \Rightarrow f \text{ para} \\ -f(x) \Rightarrow f \text{ impara} \\ \text{altfel} \Rightarrow f \text{ nu e para, nu e impara} \end{cases}$

Monotonie $f: A \rightarrow \mathbf{R}$

f este **strict crescatoare** daca: $x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) < f(x_2)$, $\forall x_1, x_2 \in A$

f este **strict descrescatoare** daca: $x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) > f(x_2)$, $\forall x_1, x_2 \in A$

f este **crescatoare** daca: $x_1 \leq x_2 \Rightarrow f(x_1) \leq f(x_2)$, $\forall x_1, x_2 \in A$

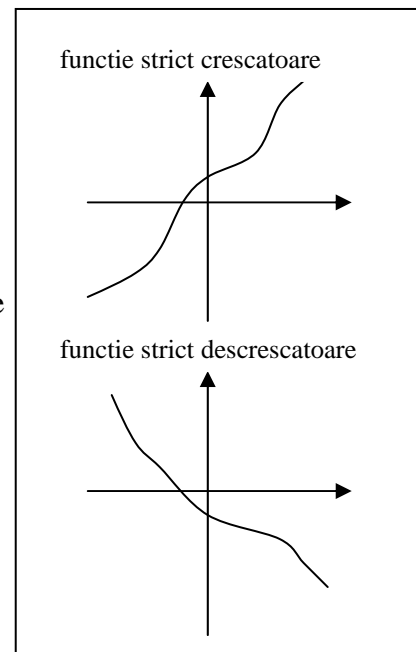
f este **descrescatoare** daca: $x_1 \leq x_2 \Rightarrow f(x_1) \geq f(x_2)$, $\forall x_1, x_2 \in A$

f este **strict monotona** daca f este strict crescatoare sau strict descrescatoare

f este **monotona** daca f este crescatoare sau descrescatoare

Raportul de variatie

$$\text{pentru } x_1 \neq x_2: R(x_1, x_2) = \frac{f(x_1) - f(x_2)}{x_1 - x_2} \begin{cases} > 0 \Rightarrow f \text{ strict crescatoare} \\ < 0 \Rightarrow f \text{ strict descrescatoare} \\ \geq 0 \Rightarrow f \text{ crescatoare} \\ \leq 0 \Rightarrow f \text{ descrescatoare} \\ = 0 \Rightarrow f \text{ constanta} \\ \text{altfel} \Rightarrow f \text{ nu e monotona} \end{cases}$$

Negarea monotoniei: pentru a demonstra ca f nu e monotona se cauta $a, b, c \in A$ astfel incat $a < b < c$ si $f(a) < f(b) > f(c)$ sau $f(a) > f(b) < f(c)$.

Interpretare grafica: o functie crescatoare are o alura crescatoare in sensul cresterii lui x si o functie descrescatoare are o alura descrescatoare in sensul cresterii lui x .

Proprietati

1) f, g strict crescatoare (descrescatoare) $\Rightarrow f + g$ strict crescatoare (descrescatoare)

2) $a > 0$ si f strict crescatoare (descrescatoare) $\Rightarrow af$ strict crescatoare (descrescatoare)

$a < 0$ si f strict crescatoare (descrescatoare) $\Rightarrow af$ strict descrescatoare (crescatoare)

caz particular: f strict crescatoare $\Rightarrow -f$ strict descrescatoare

f strict descrescatoare $\Rightarrow -f$ strict descrescatoare

3) Daca f, g sunt pozitive si strict crescatoare (descrescatoare) $\Rightarrow f \cdot g$ strict crescatoare (descrescatoare)

4) Daca $f > 0$ si f strict crescatoare (descrescatoare) $\Rightarrow \frac{1}{f}$ este strict descrescatoare (crescatoare)

5) („regula semnelor”) Daca f, g sunt crescatoare atunci $f \circ g$ este crescatoare

Daca f, g sunt descrescatoare atunci $f \circ g$ este crescatoare

Daca f si g au monotonii diferite $\Rightarrow f \circ g$ este descrescatoare

6) Daca f este strict crescatoare si g este strict descrescatoare \Rightarrow ecuatia $f(x) = g(x)$ are cel mult o solutie.

Injectivitate: $f: A \rightarrow B$

f **injectiva** daca: $x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2), \forall x_1, x_2 \in A$

Observatie: f injectiva: $f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2, \forall x_1, x_2 \in A$

practic: fie $x_1, x_2 \in A$ astfel incat $f(x_1) = f(x_2)$. Se demonstreaza ca $x_1 = x_2 \Rightarrow f$ injectiva.

Proprietati: f injectiva \Leftrightarrow ecuatia $f(x) = y$ are cel mult o solutie.

Interpretare grafica: f injectiva \Leftrightarrow orice paralela la Ox taie graficul in cel mult un punct.

Noninjectivitate: se cauta x_1, x_2 astfel incat $x_1 \neq x_2$, dar $f(x_1) = f(x_2)$.

Proprietati:

1) f strict monotona $\Rightarrow f$ injectiva.

2) f, g injectiva $\Rightarrow g \circ f$ injectiva

3) $g \circ f$ injectiva $\Rightarrow f$ injectiva.

Observatie: Orice functie are cel putin o restrictie injectiva.

Surjectivitate: $f: A \rightarrow B$

f surjectiva daca pentru $\forall y \in B, \exists x \in A$ astfel incat $f(x) = y$

Proprietate: f surjectiva $\Leftrightarrow \text{Im} f = B$

Practic: fie $y \in B$ astfel incat $f(x) = y$. Se afla x si se verifica $x \in A$. Atunci f este surjectiva.

Proprietate: f surjectiva \Leftrightarrow ecuatia $f(x) = y$ are cel putin o solutie in A .

Interpretare grafica: f surjectiva \Leftrightarrow orice paralela la Ox , dusa prin codomeniu, taie graficul in cel putin un punct.

Nonsurjectivitate: Se demonstreaza ca $\text{Im} f \neq B$ sau se cauta $y \in B$ astfel incat $f(x) \neq y, \forall x \in A$.

Proprietati:

1) f, g surjective $\Rightarrow g \circ f$ surjectiva

2) $g \circ f$ surjectiva $\Rightarrow g$ surjectiva

Observatie: Orice functie are o singura corestrictie surjectiva.

Bijectivitate: $f: A \rightarrow B$

f este bijectiva daca f este injectiva si surjectiva

Proprietate: f bijectiva \Rightarrow ecuatia $f(x) = y$ are solutie unica.

Interpretare grafica: f bijectiva \Leftrightarrow orice paralela la Ox care trece prin codomeniu taie graficul intr-un unic punct.

Nonbijectivitate: se demonstreaza ca functia nu e bijectiva sau surjectiva.

Proprietate:

1) f, g bijectiva $\Rightarrow g \circ f$ bijectiva

2) $g \circ f$ surjectiva $\Rightarrow f$ injectiva si g surjectiva

Observatie: Orice functie poate fi restrictionata si corestrictionata la o functie bijectiva.